

■ DRAGOMARA

de Radu Stanca

Data premierei : 2 mai 1976.

Regia : NICOLETA TOIA. Scenografia : ERWIN KUTTLER. Muzica : DORU CONSTANTINU și ERIK MANYAK.

Distribuția : ION BULEANDRĂ (Aldar) ; DANA LAZĂRESCU (Dragomara) ; CONSTANTIN STĂNESCU (Corbuz) ; RODICA TURBATU (Vigri) ; SANDU POPA (Griuian) ; DAN TURBATU (Dobrută).

Constantin Stănescu (Corbuz) și Dana Lăzărescu (Dragomara)

În dorința de a îmbogăți paleta repertorială, de a oferi publicului său texte inedite, Teatrul din Sibiu perseverează în buna tradiție de a explora un filon mai puțin cercetat al dramaturgiei naționale. De ce s-a aplecat Teatrul din Sibiu asupra scrierilor lui Radu Stanca, știm cu toții. Care scenă ar putea mai bine și mai cu folos să reînvie memoria lui Radu Stanca, dacă nu cea sibiuană, instituția în care pasionatul om de teatru și-a definit personalitatea și crezul artistic? Era, însă, îndreptățit colectivul sibian să-și investească efortul în *Dragomara*? Și eu, ca, dealtfel, și alți cronicari care au comentat în presă turneul sibian, zic că nu. *Dragomara* n-are, nici sub raportul conținutului de idei și nici, mai ales, sub acul al măiestriei, virtuțile poetice și dramatice demonstrate de alte lucrări ale autorului. Prelucrare a unei străvechi legende, situată într-un foarte îndepărtat și cețos trecut, în care credințele păgâne stăpâneau eugetul omenesc, *Dragomara* evocă, prin intermediul unei intrigii anemice, cu aură romantică, lupta dintre bine și rău, dintre fii buni și credincioși ai unei comunități primitive, armonioase, și un uzurpator crud și ticălos. Indemnul autorului la solidaritate umană, la sentimente înalte, încheștarea patimilor, drama iubirii și a trădării, clocotul revoltei și consecințele crimei n-au găsit aici o expresie artistică încheștată și veridică.

Spectacolul conștiințos și cu aplicație pus în scenă de Nicoleta Toia, nu reușește să confere textului emoție și putere de convingere, deși e împănât cu momente de ritual popular spectaculos, cu cîntece de muncă și de dragoste, cu bocete, cu o suită de dansuri folclorice (unele, frumoase și sugestive, printr-unele momentele dramei, altele, însă, neutre sau cu totul parazitare). Dimpotrivă, tentativa de a colora și de a polei tradiția a spulberat fărămă de adevăr și de autenticitate. Proportțiile monumental-soleme și dimensiunile simbolice în care regizoarea și-a încadurat

montarea, sprijinuindu-se și pe decorul lui Erwin Kuttler (stilizat, cu măsură și bun-gust, în linii și culori folclorice), și-au găsit acoperirea în text doar în foarte puține momente. Dar contribuția actorilor la încercarea de a lansa piesa lui Radu Stanca a fost mare. Nu numai în rolurile principale, dar și în cele mici, chiar și în figurație (în corul bărbaților și al femeilor), am văzut actori reprezentativi ai echipei sibiene, printre care Ovidiu Stoichiță, Costel Rădulescu, Ion Ghișe. Cu tot efortul depus de interpreții principali, spectacolul nu impune, însă, nici o creație actoricească. Se poate vorbi doar de câteva prezențe remarcabile — Ion Buleandru, Sandu Popa — și de câteva schițe de portret psihologic : Constantin Stănescu, Rodica Turbatu, Dan Turbatu. O onestă participare, în rolul titular : Dana Lăzărescu.

Selecția repertorială, calitatea partiturii, iată alt factor important în măsură să contribuie la afirmarea și valorificarea pleneră a potențialului actoricesc. Un adevăr pe care al doilea turneu sibian ni-l reamintește cu pregnanță. Valoarea Teatrului din Sibiu mi se pare a fi colectivul actoricesc ; turneele au dezvăluit faptul că acest colectiv nu este pus în situația de a-și fructifica energiile pe măsura așteptărilor sale și ale noastre. Nobila ambiție de a lansa autori și texte noi din repertoriul autohton sau străin, clasic sau contemporan, trebuie să fie însoțită de un criteriu de selecție mai exigent, adecvat maturității trupei. Rezolvarea acestei probleme ridică o a doua : colaborarea dintre diferiții regizori, angajați sau invitați. Ar fi de dorit ca metodele lor să se completeze armonios, pentru a dirija creșterea întregului colectiv spre o activitate constantă.